

Ekerö Kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
Bygglösenheten
Att: Emil Jacobsson

Angående:

BYGG.2022.73

EKERÖ KYRKA 1:1

Ekerö Sommarstads Samfällighetsförening, Asknäs GA4, inkommer härmed med svar som sakägare i ovan refererat ärende om utbyggnad av begravningsplats vid Ekerö kyrka.

Samfälligheten ställer sig avvisande till utbyggnad av begravningsplats enligt förslaget i ärendet men också särskilt till parkeringsplatsen som enligt förslaget placerats vid Allévägen. Skälen till detta redovisas nedan.

Ekerö Sommarstads Samfällighetsförening förvaltar gemensamhetsanläggning Asknäs GA4, som omfattar ca 4,2 km belagd väg, båtklubb, badstrand samt grönområden och stråk som medger promenader och sammanbinder olika delar av området. I området finns 184 (två till är under byggnad) fastigheter för åretruntboende och 12 fritidshus. Totalt fördelas GA4 idag på 380,2 andelar. Det framgår inte av Kyrkas ärende hur man avser kompensera samfälligheten för att leda in trafik i området till parkeringsplatsen som man vill anlägga vid Allévägen.

Inledning

Kulturlandskapet runt Ekerö kyrka präglas av jordbruksmark och åkerholmar. I dokument från Ekerö Kommun, dnr: 2004.23.213, beskrivs områdets kulturlandskap som riksintresse. Det har även i översiktsplan sedan tidigare landskapsbilds- och hushållningsskydd. Området omfattar ca. 80 ha som är uppdelat i flera fastigheter. Den fastighet, Asknäs 1:165, som kyrkan vill använda en del av, utgörs av jordbruksmark med åkerholmar.

Landskapet är öppet och har brukats i varje fall sedan kyrkan byggdes på 1100-talet. Troligen långt innan dess då kända gravar från förkristen tid finns i området. Den bebyggelse som finns i trakten har placerats i skogskanten uppe mot åsen i nordväst och det bergigare området i söder. Den öppna marken har under århundraden hållits fri från bebyggelse med undantag av en lada.

Lagstiftning

Miljöbalken och Plan- och bygglagen (PBL) reglerar hur man får förfara med jordbruksmark.

Miljöbalken 3 kapitel §4: "Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar **endast om det** behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov **inte kan tillgodoses** på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt **genom att annan mark tas i anspråk.**"

I översiktsplanen finns också beskrivet skydd av landskapsbild och riksintresse, vilket alltså innebär ytterligare skydd emot exploatering av oss som lever nu, så att vi inte ska kunna förstöra för kommande generationer.

Det finns också ett Eu direktiv: CELEX_52021DC0699, som också illustrerar vikten av att bevara jordbruksmark för oss själva men framför allt för livet på jorden framgent.

I skrivandets stund råder krig i Ukraina, en av Europas kornbodar. Det är lätt att inse att jordbruksmark kommer att vara viktig för kommande generationer. Lagstiftningen som refereras ovan innebär ju också att den inte ska tas i anspråk för något annat.

Lagar, översiktsplan, riksintresse och landskapsbilds skydd etc. har beslutats i demokratisk ordning av riksdagar och kommunfullmäktige.

Ekerö Sommarstads Samfällighetsförenings Styrelses invändningar mot förslaget

Det finns idag inget utrymme för vare sig infart till parkeringsplatsen från eller trafik dit via Allévägen i vår förrättning och gällande anläggningsbeslut. Skulle kyrkans förslag genomföras förutsätter det någon form av ändrade andelstal och nytt anläggningsbeslut för trafiken till den föreslagna parkeringsplatsen vid Allévägen.

Styrelsen har också tagit del av synpunkter från närmast boende och berörda. En vanlig invändning är att behovet av denna parkering vid Allévägen ifrågasätts.

Kyrkan har idag flera parkeringsplatser i området. Den man först tänker på är den som finns i anslutning till kyrkan. Den andra finns vid Hembygdsgården. Gemensamt för båda dessa parkeringsplatser är att de nästan alltid är tomma. Förslaget beskriver en utökad begravningsplats med fler gravar för såväl borgliga/sekulära begravningar som för traditionella.

- Så som förslaget nu är utformat kan tanken inte vara att flera begravningsceremonier ska kunna hållas samtidigt.
- Det finns heller inget i förslaget som tyder på att man förutser att antalet deltagare per begravning kommer att öka.

Det blir av detta rimligt att anta att behovet av parkering redan är uppfyllt. Det som har blivit fler av i förslaget är begravningsplatser och de kör inte bil.

ESS anser av det skälet att den föreslagna parkeringsplatsen vid Allévägen är feltänkt och som vi bedömer det: onödig.

Ytterligare en tom parkeringsplats behövs inte. Landskapsbildens skulle dessutom påverkas negativt eftersom nivåskillnaden mellan Allévägen och åkermarken, som ska bli parkering, inte är i nivå och måste schaktas. Utfyllnad kommer i så fall att bli nödvändig så att marken höjs med ca en meter där parkeringen ska anläggas. Som redan påtalats är det bördig jordbruksmark som förslaget vill förvandla till parkering oavsett vilken nivå den schaktas till.

Kyrkan föreslår också en gångväg från parkeringen ned mot kyrkan. Enligt förslaget ska denna vara typ grusväg med gräs i mitten. Det skulle kanske inte ses som omedelbart störande för landskapsbildens men så småningom kommer den att behöva asfalteras när den annars inte är framkomlig för funktionshindrade, äldre med rullatorer etc. Eventuell belysning framgår inte heller av underlaget.

Avståndet mellan kyrkan och Hembygdsgården är 950 m. Med bil en resa på 2 minuter och till fots 12 minuter. Kyrkan har mark i anslutning till hembygdsgården som väl skulle kunna fungera för sekulär, ask och urnbegravning. Avståndet till kyrkan skulle faktiskt på flera sätt också göra denna plats lämpligare för borgliga- och sekulära begravningar. De skulle gå att hålla samtidigt med en traditionell begravningsceremoni i kyrkan. Avståndet däremellan skulle göra att de inte skulle störa varandra. En ytterligare fördel är att kyrkan inte behöver förstöra jordbruksmark för att öka begravningskapaciteten och inte heller anlägga fler parkeringsplatser.

Avståndet mellan hembygdsgården och kyrkan är inte så avgörande att det utesluter alternativet av bara det skälet.

Kyrkans förslag innebär till sin utformning påverkan av landskapsbilden. Samfälligheten erfar vidare att markägaren, som äger den jordbruksfastighet, Asknäs 1:165, som Kyrkan avser arrendera/köpa/ta över en del av, i ett eget ärende angående samma fastighet, **ger uttryck för avsikt att exploatera och bygga bostäder på jordbruksfastigheten.** Ärendet har avvisats av Länsstyrelsen (ärendebeteckning 535-48680-2021 som överklagats: 10912-2022) och gäller egentligen en brygga och vattenverksamhet. Det framgår dock av syftet med bryggan att de bostäder som man vill bygga på jordbruksfastigheten, ska kunna ha sina fritidsbåtar där. Det saknas detaljplan för denna exploatering och den är inte heller närmare beskriven i ärendet.

Man bör se de båda ärendena tillsammans. Även om de inte påverkar landskapsbilden i lika omfattning så är Kyrkans utökade begravningsplats en inledning av en vidare exploatering av jordbruksmarken. Ifall begravningsplatsen och parkeringsplats anläggs enligt förslaget kommer den att minska den bördiga marken på Asknäs 1:165 och göra denna mindre värd att bruka. På sikt blir det då även så klart exploatering av även denna varvid kulturlandskapet, jordbruksmarken och landskapsbilden alla blir förstörda.

Kyrkans behov av utökad begravningsplats borde kunna tillgodoses på annat sätt. Man redovisar flera alternativ i sin ansökan som inte har utretts. Exempelvis har kyrkan mark och goda förutsättningar för att lösa utvecklingen av begravningsplatsen, bland annat i anslutning till hembygdsgården.

Det viktiga här är att inte medverka till att förstöra kulturlandskapet och jordbruksmarken för kommande generationer. Man vet inte hur världen ser ut i framtiden. Idag brinner Ukraina. Det var ju inget som man trodde skulle hända för något år sedan. Skydd av olika slag idag av kulturlandskap och jordbruksmark innebär just att dessa ska skyddas mot oss som lever nu så att vi inte ska förstöra dessa livsbetingelser för kommande generationer.

Hela förslaget är utformat för att se oskyldigt ut men är så som vi erfar egentligen avsett **att succesivt undergräva** de skydd som finns för jordbruksmarken, landskapsbild, kulturlandskapet, riksintresset och bäddar för en exploatering av hela fastigheten.

För styrelsen

Klas Johansson
Ordförande

Kontaktuppgifter:

Ekerö Sommarstads Samfällighetsförening
Alléplan
178 52 Ekerö

orgnr: 717906-4501

email: info@sommarstan.se